

Actualisatie verkennend natuuronderzoek Zeswielenracé Alkmaar

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor
natuur

Definitief

Gemeente Alkmaar

Grontmij Nederland B.V.
Alkmaar, 22 november 2013

Verantwoording

Titel : Actualisatie verkennend natuuronderzoek Zeswielenracé
Alkmaar

Subtitel : Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelge-
ving voor natuur

Projectnummer : 317543

Referentienummer : GM-0118223

Revisie : D1

Datum : 22 november 2013

Auteur(s) : ing. David van der Veen

E-mail adres : david.vanderveen@grontmij.nl

Gecontroleerd door : ir. C.J. Jaspers

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : ing. J.A.G. van den Broek

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Robijnstraat 11
1812 RB Alkmaar
Postbus 214
1800 AE Alkmaar
T +31 72 547 57 57
F +31 72 850 26 57
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Kader van het onderzoek.....	4
1.2	Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten	5
2	Flora- en faunawet.....	7
2.1	Toetsingkader	7
2.2	Methode	8
2.3	Voorkomende ecotopen.....	8
2.4	Planten	8
2.5	Vleermuizen	9
2.6	Grondgebonden zoogdieren	10
2.7	Vogels	11
2.8	Amfibieën	12
2.9	Vissen	12
2.10	Reptielen	13
2.11	Ongewervelden	14
3	Natuurbeschermingswet	15
3.1	Toetsingskader	15
3.2	Inventarisatie.....	15
3.3	Analyse van de mogelijke effecten	16
4	Natuurbeleidskaders	17
4.1	Toetsingskader	17
4.2	Ecologische Hoofdstructuur	17
4.3	Weidevogelgebieden/ganzenfoerageergebieden	18
5	Conclusies.....	19
5.1	Flora- en faunawet	19
5.2	Natuurbeleidskaders	19
5.3	Natuurbeschermingswet	19

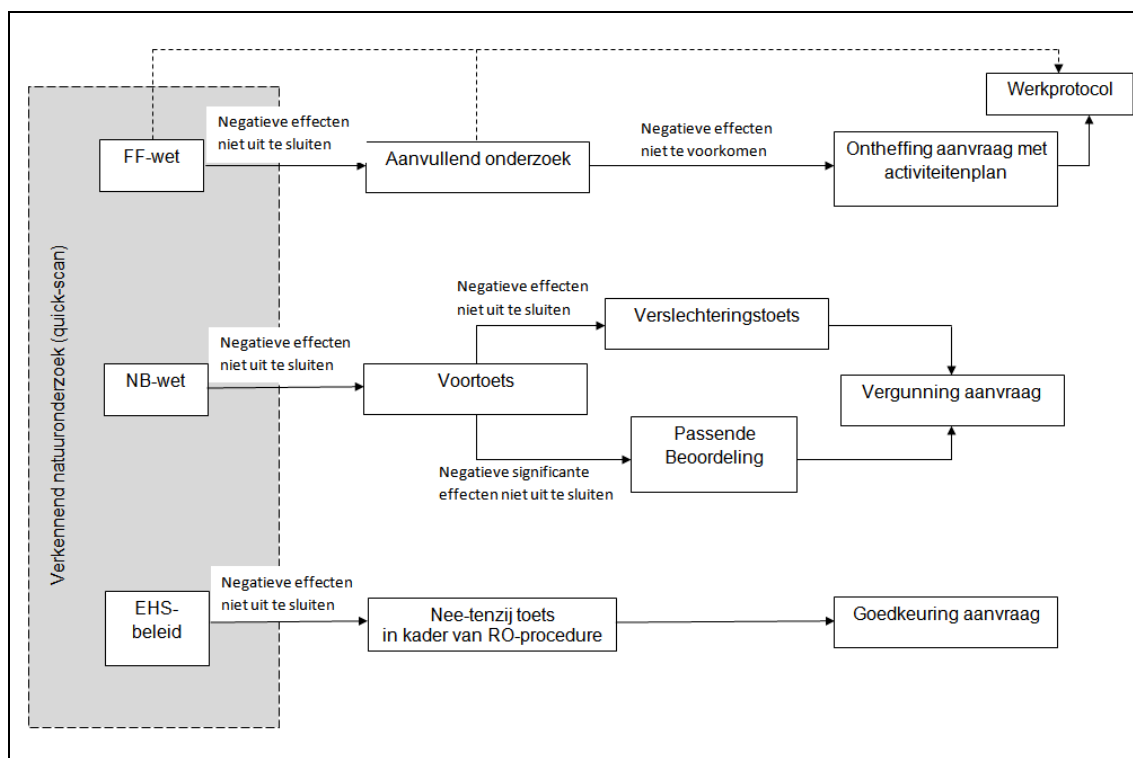
1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Flora- en Faunawet: individuele soorten;
- Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten;
- Provinciaal beleid: Ecologische Hoofdstructuur en eventuele weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden.

Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. In figuur 1.1 is aangegeven welke procedures mogelijk moeten worden doorlopen. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

Figuur 1.1 Procedureschema wet- en regelgeving natuurbescherming

1.2 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

De gemeente Alkmaar is voornemens om de inrichting van de doorgaande weg Zeswielen, opnieuw te beschouwen. Het plangebied Zeswielen bevindt zich in Alkmaar in de wijk Huiswaard langs de Hoornse Vaart. Het plangebied is begrensd door de brug van Frieseweg/Rekerdijk en Hertog Aalbrechtweg. In de huidige situatie vormt de Zeswielen een doorgaande weg, voor zowel snel als langzaam verkeer (bestemmingsverkeer/fietsers). In figuur 1.2 is de ligging van het plangebied weergegeven en in figuur 1.3 zijn enkele foto's van het plangebied opgenomen.

In de bestaande situatie kan de doorstroming en de verkeersveiligheid van de Zeswielen verbeterd worden. Om de doorstroming en verkeersveiligheid van deze weg te verbeteren is door de gemeente Alkmaar besloten het fiets- en autoverkeer te scheiden. De uit te werken optie betreft een fietsverbinding direct aan de zuidzijde van het bestaande Zeswielen tracé (kant Hoornse Vaart).

Deze voorliggende toets betreft een actualisatie van de verkennende natuurtoets uit 2010¹ waarin een variant is getoetst welke inmiddels aangepast is. In het huidige ontwerp vervalt het plan om de kwelsloot te versmallen en te vergraven. De geplande aan te leggen fietsstrook blijft weliswaar parallel lopen aan de rijweg voor het doorgaand verkeer, maar zal in het huidige ontwerp aangelegd worden op de locatie waar nu de berm van de Hoornse Vaart loopt. De huidige weg wordt daarmee in deze variant gesplitst in één rijweg voor het doorgaand verkeer en één fietspad voor langzaam verkeer. Ten behoeve van de nieuwe inrichting wordt de Hoornse Vaart versmald en wordt een damwand geplaatst. Dit betekent, dat alleen de noordoever van de Hoornse Vaart wordt vergraven. In figuur 1.4 is het voorontwerp van de toekomstige inrichting weergegeven.

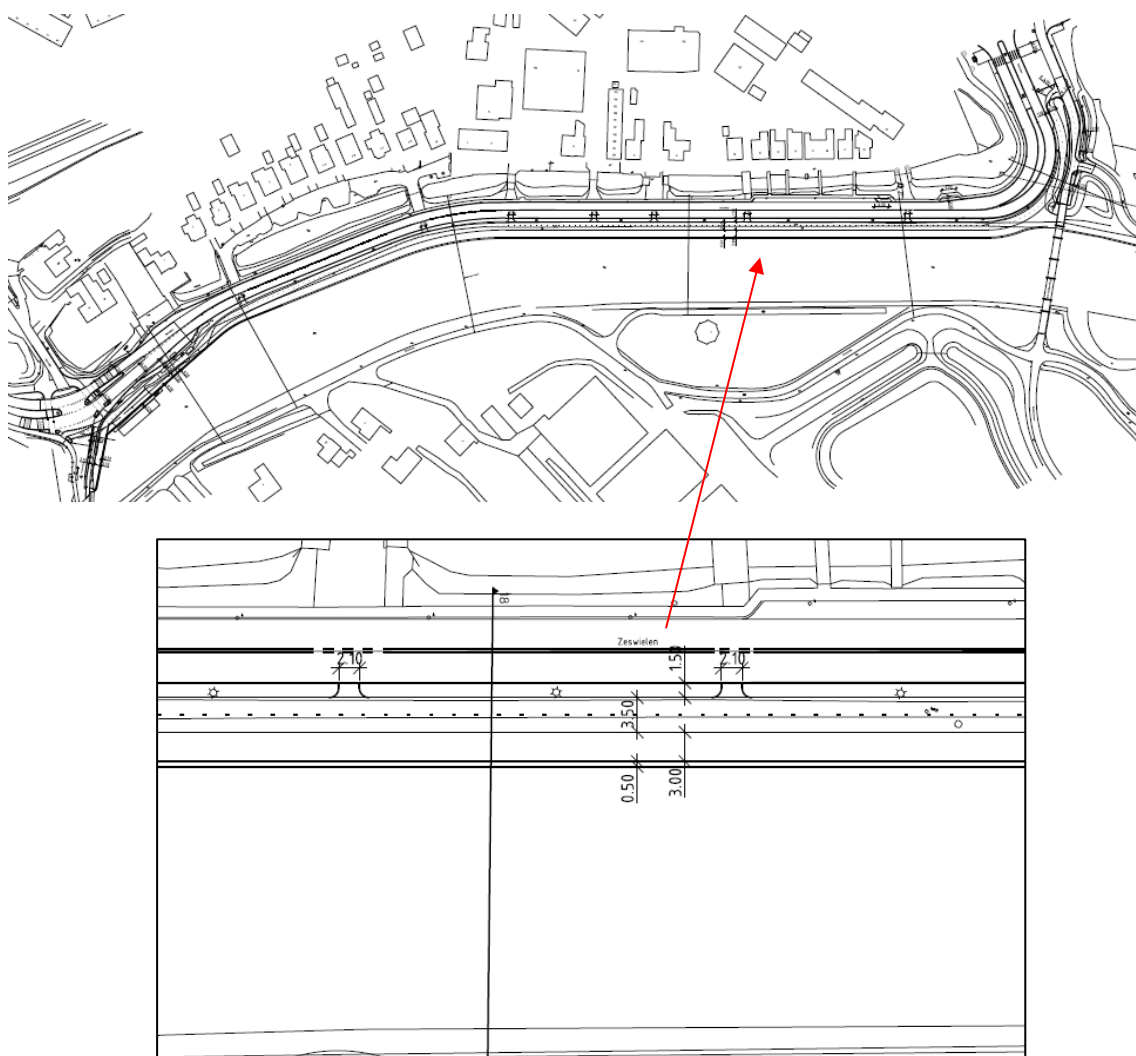

Figuur 1.2 Ligging plangebied Zeswielen Alkmaar (rode lijn)

¹ Verkennend natuurtoets Zeswielen tracé Alkmaar, Grontmij 2010

Figuur 1.3 Indruk plangebied Zeswielen Alkmaar

Figuur 1.4 Voorontwerp van de toekomstige inrichting

2 Flora- en faunawet

2.1 Toetsingkader

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten planten en dieren in ons land. De beschermde soorten zijn op grond van het Vrijstellingenbesluit onderverdeeld in verschillende beschermingscategorieën, de zogeheten 'tabel 1-soorten', 'tabel 2-soorten' en 'tabel 3-soorten'. Vogels zijn niet in deze categorieën ingedeeld.

De toetsing in het kader van de Flora- en faunawet vindt plaats aan de hand van de volgende in het kader van ruimtelijke ontwikkeling relevante verbodsbepalingen:

- Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen;
- Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen;
- Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten;
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De zwaarte van toetsing is afgestemd op de gunstige staat van instandhouding van soorten. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in de onderstaande groepen met een eigen toetsingsregime.

Algemene soorten (tabel 1-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft in dit kader geen ontheffing aangevraagd te worden.

Overige soorten (tabel 2-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, indien wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ (voorheen EL&I, LNV) goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet het geval is dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort).

Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3-soorten)

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:

- er sprake dient te zijn van een bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Vogels zijn niet ingedeeld in bovengenoemde categorieën. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het is daarom bijvoorbeeld verboden nestelende en/of broedende vogels te verstoren, eieren te rapen of nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen te vernietigen. Uitgangspunt hierbij is dat nesten van vogels alleen beschermd zijn indien deze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen.

Voor een aantal vogelsoorten (genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogel-nesten' van het ministerie van EZ) die jaarlijks van het zelfde nest gebruik maken of geen eigen nest kunnen bouwen geldt een uitzondering, Nesten van deze soorten worden beschouwd als vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, mits niet permanent verlaten.

Om te voorkomen dat nestelende en/of broedende vogels verstoord worden, dienen verstoren-de werkzaamheden altijd zo veel mogelijk buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd en dient gecontroleerd te worden of mogelijk jaarrond beschermde nesten worden aangetast door de werkzaamheden. Het beschermingsregime voor vogels komt overeen met dat van tabel 3-soorten. Ontheffing kan slechts worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplos-sing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een in de wet genoemd belang. Voor vogels zijn dit de volgende belangen:

- bescherming van de flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

2.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende bescherm-de soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verken-nend veldbezoek en habitatgeschiktheid beoordeling. Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van be-schermden soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling samen brengt met bronnenonderzoek de beschermde soor-ten/soortgroepen in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek is op 25 oktober 2013 uitgevoerd door een ecooloog van Grontmij.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is vervolgens gekeken of soorten(groepen) beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) een ontheffing in kader van Flora- en faunawet aangevraagd moet worden en of er een nader on-derzoek nodig is.

2.3 Voorkomende ecotopen

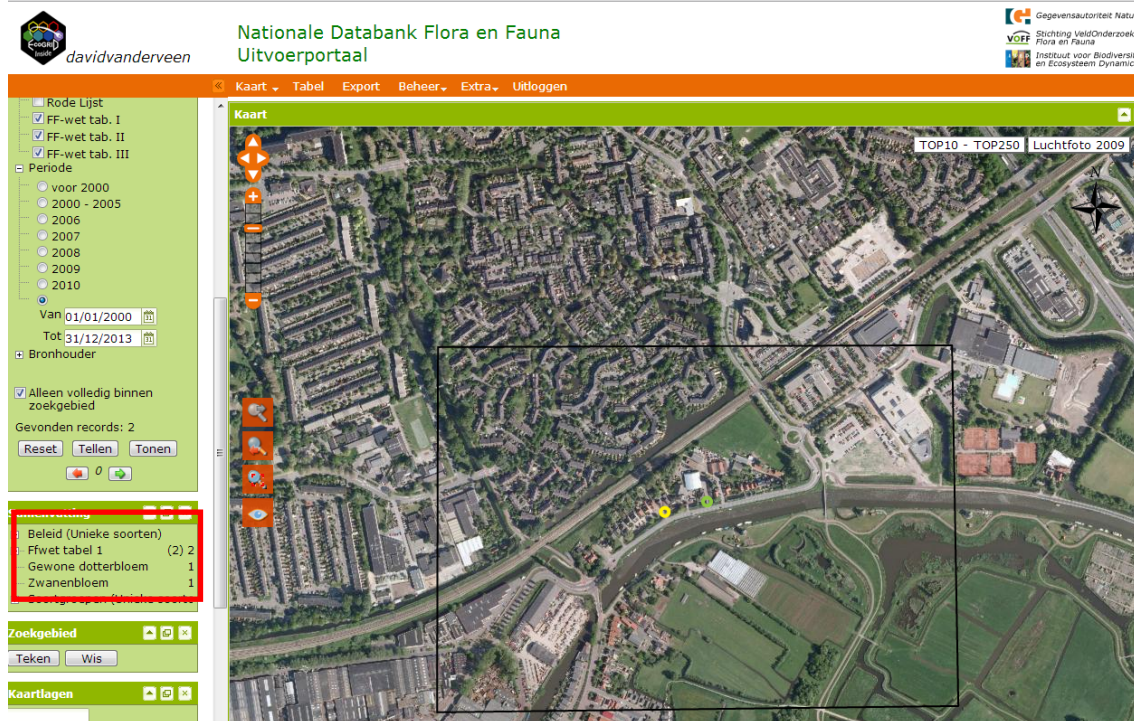
Het plangebied bestaat uit een geasfalteerde weg met aan beide zijden een berm/oeverzone. Tussen de weg en de bestaande bebouwing bevindt zich een kwelsloot en ten zuiden van de weg bevindt zich de Hoornse Vaart (boezemwater). De kwelsloot is vrij ondiep en bezit een stei-le oever. Aan de oever van de Hoornse Vaart bevinden zich enkele aanlegsteigers voor de re-creatievaart. De oever van de Hoornse Vaart is beschoeid door een damwand en ter hoogte van de brug met een stenen kade. Plaatselijk bevindt zich een rietvegetatie voor de damwand in de Hoornse Vaart. Het tracé van de Zeswielen is in de huidige situatie reeds verlicht.

2.4 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit zowel het onderzoek van 2010 als de Nationale Database Flora en Fauna (NDFD 2000 t/m 2013) en waarneming.nl (2000 tot en met 2013) zijn waarnemingen van beschermde flora in de omgeving van het plangebied bekend. Dit betreft twee waarnemingen van beschermde planten-soorten binnen het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen (zie fig. 2.4), maar buiten de plangrenzen. Het gaat hierbij om de tabel 1 soorten zwanenbloem en gewone dotterbloem. Uit het onderzoek van 2010 blijkt één waarneming bekend van een tabel 2/3 soort, dit is de be-schermden rietorchis (Ff-wet, tabel 2). Deze waarneming blijkt niet uit de NDFD en Waarne-ming.nl binnen het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn ook geen beschermde soorten en bijbehorend biotoop aangetroffen maar slechts algemene soorten van voedselrijke bermen met soorten als raaigras, hondsdrif, berenklauw, fluitenkruid, kruipende boterbloem, paarse dovenetel en soortenarme oevers (voornamelijk riet). Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat het veldbezoek buiten het groeiseizoen is uitgevoerd en de bermen recent gemaaid zijn, maar gezien de inrichting en beheer worden geen zwaar beschermde plantensoorten verwacht in het plangebied.

Figuur 2.4 NDFF beschermde planten 2000-2013

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en het verkennend veldonderzoek zijn geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing is daarom niet aan de orde.

2.5 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit de NDFF 2000 t/m 2013 (fig. 2.5) zijn recente waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis (Ff-wet, tabel 3) in de directe omgeving van het plangebied. Uit Waarneming.nl zijn recente waarnemingen (2000-2013) bekend van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis (Ff-wet, tabel 3). Uit de toets van 2010 blijkt ook dat de ruige- en gewone dwergvleermuis voorkomen, maar de laatvlieger, watervleermuis en meervleermuis worden ook verwacht in het plangebied in de oeverzone van de Hoornse Vaart.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De habitatcheck is op basis van de checklist van het Vleermuisprotocol² uitgevoerd. Tijdens het verkennend veldbezoek is vastgesteld dat er geen aanwijzingen zijn voor het voorkomen vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het plangebied biedt geen geschikte verblijfplaatsen door ontbreken van geschikte bomen, gebouwen en kunstwerken voor vleermuizen. Naar verwachting wordt de Hoornse Vaart alleen als vliegroute en/of foerageergebied gebruikt. In de huidige situatie is de Zeswielen reeds verlicht met straatlantaarns. Vleermuizen zijn vrij gevoelig voor verlichting om deze reden biedt de dijk geen optimaal foerageergebied of vliegroute.

² ² Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en. Gegevensautoriteit Natuur 2013. Vleermuisprotocol 2013, maart 2013

Ten behoeve van het nieuwe fietspad, wordt de Hoornse Vaart versmald en wordt een damwand geplaatst. Dit betekent dat bestaande berm/oeverzones worden vergraven. Bij het versmallen van de Hoornse Vaart verdwijnt plaatselijk de rietkraag en kan het jachtbiotoop van vleermuizen worden aangetast. Het jachtbiotoop is een onderdeel van het leefgebied van vleermuizen. Het totale leefgebied bestaat uit een netwerk van meerdere vaste verblijfplaatsen, vliegroutes, migratieroutes en foerageergebied. Maar door het vergraven van de (riet)oevers gaat niet het gehele leefgebied van een vleermuis verloren, om deze reden is dit niet ontheffingsplichtig. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing wordt daarom niet nodig geacht.

Figuur 2.5 NDFF zoogdieren 2000-2013 (gele cirkel = gewone dwergvleermuis)

2.6 Grondgebonden zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In de NDFF en Waarneming.nl zijn geen waarnemingen bekend van tabel 2 en/of 3 zoogdieren van de Flora- en faunawet in het plangebied (zoals waterspitsmuis en noordse woelmuis). De waterspitsmuis en noordse woelmuis staan wel genoemd als mogelijk voorkomen in de toets van 2010. Uit Waarneming.nl, telmee.nl en de NDFF (fig. 2.5) blijkt verder wel dat algemene zoogdiersoorten zoals egel, haas, mol en dwergmuis aangetroffen zijn in de omgeving van het plangebied.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Tijdens het verkennend veldbezoek is het plangebied beoordeeld op habitatgeschiktheid voor grondgebonden zoogdieren. Daaruit blijkt dat de oevers aan de Zeswielen in het plangebied niet geschikt zijn voor beschermde zoogdieren zoals de waterspitsmuis en noordse woelmuis (Ff-wet, tabel 3) door ontbreken van een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie en doordat de Hoornse Vaart beschoeid is met een damwand aan de zijde van de Zeswielen. Dit is ook geconcludeerd uit het onderzoek van 2010.

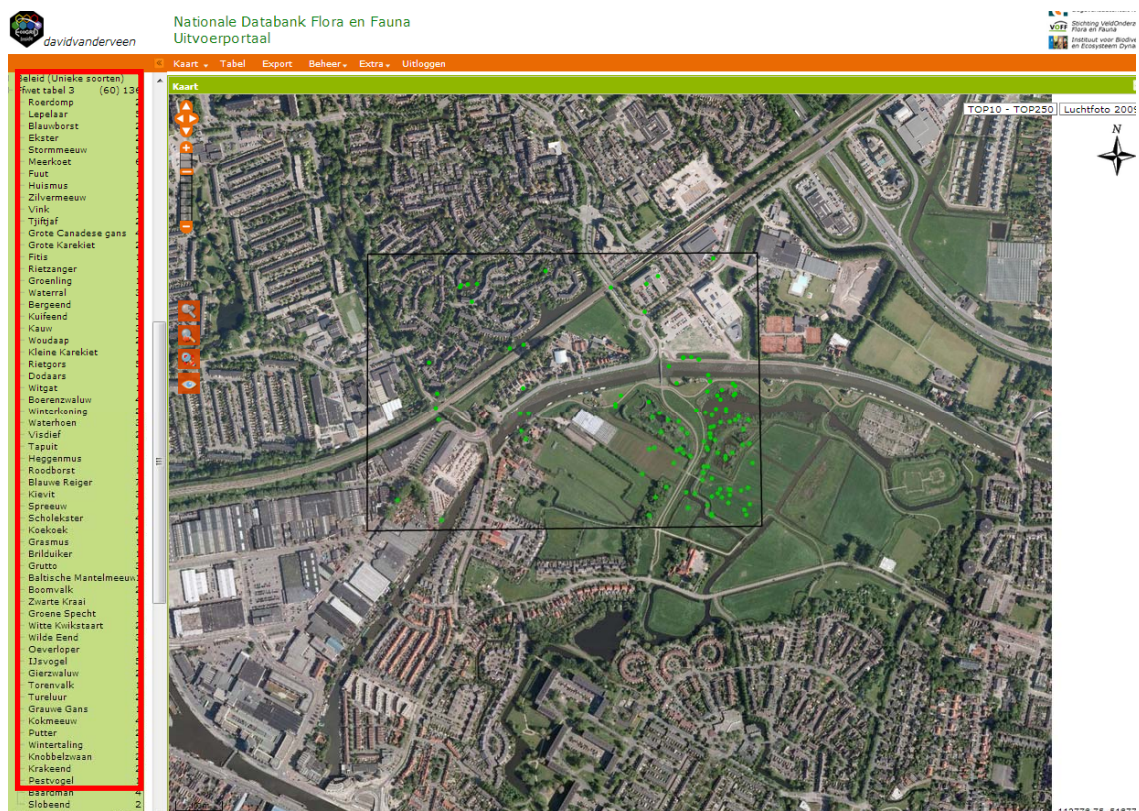
Effecten

Aangezien geen geschikt habitat van tabel 2/3 grondgebonden zoogdiersoorten in het plangebied is aangetroffen, kan het voorkomen van tabel 2/3 grondgebonden zoogdieren uitgesloten worden. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgproucedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing wordt daarom niet nodig geacht. Op basis van het veldbezoek is wel geschikt habitat voor de bovengenoemde tabel 1 soorten aangetroffen in het plangebied. Dit zijn algemene soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt. Hiervoor geldt wel de zorgplicht.

2.7 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit de NDFF 2000 t/m 2013 (fig. 2.7), Waarneming.nl en het onderzoek van 2010 zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van een aantal algemeen voorkomende vogels als kraai, koolmees, kauw en ekster. Betreffende kilometerhokken zijn goed onderzocht. Tijdens het veldbezoek zijn geen vogels en nesten en ook geen nesten van jaar rond beschermde soorten aangetroffen in het plangebied. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat het veldbezoek buiten het broedseizoen is uitgevoerd en de bermen recent gemaaid zijn.

Figuur 2.7 NDFF vogels 2000-2013

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

In de oeverzone kunnen wilde eend, meerkooit en waterhoentje tot broeden komen. In de overige groenelementen (rietkragen) kunnen zangvogels zoals merel, spreeuw, heggemus, tijtjaf, fitis, vink, pimpelmees, koolmees, roodborst, ekster en houtduif tot broeden komen.

Alle vogels genieten bescherming onder de Flora- en faunawet. Hierbij geldt dat verstoring van broedende vogels en broedsel niet is toegestaan. Verstoring van broedvogels kan optreden wanneer tijdens de broedperiode (circa maart t/m juli) werkzaamheden plaatsvinden. Wanneer de graafwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (het broedseizoen is van circa 15 maart t/m 15 juli) of als maatregelen worden getroffen om verstoring te voorkomen, is er geen overtreding van de Flora- en faunawet.

2.8 Amfibieën

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

De NDFF (2000) maakt alleen melding van de beschermde rugstreeppad (Ff-wet, tabel 3) in de omgeving van het plangebied. Aangezien de rugstreeppad (Ff-wet, tabel 3) een wijdverspreide soort is in de provincie Noord-Holland en in de gemeente Alkmaar, kan deze wel in het plangebied worden verwacht. Uit waarneming.nl (2013) blijkt niet dat de rugstreeppad in de directe omgeving is aangetroffen. De rugstreeppad komt voor in zandige milieus met water in de omgeving of met tijdelijke plassen of in veenweidegebied. Uit Waarneming.nl komt naar voren dat binnen het plangebied waarnemingen zijn gedaan van algemene beschermde tabel 1 soorten (zoals de bruine kikker en gewone pad). In het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied komt open water voor.

Figuur 2.8 NDFF amfibieën 2000-2013 (gele cirkel = rugstreeppad)

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

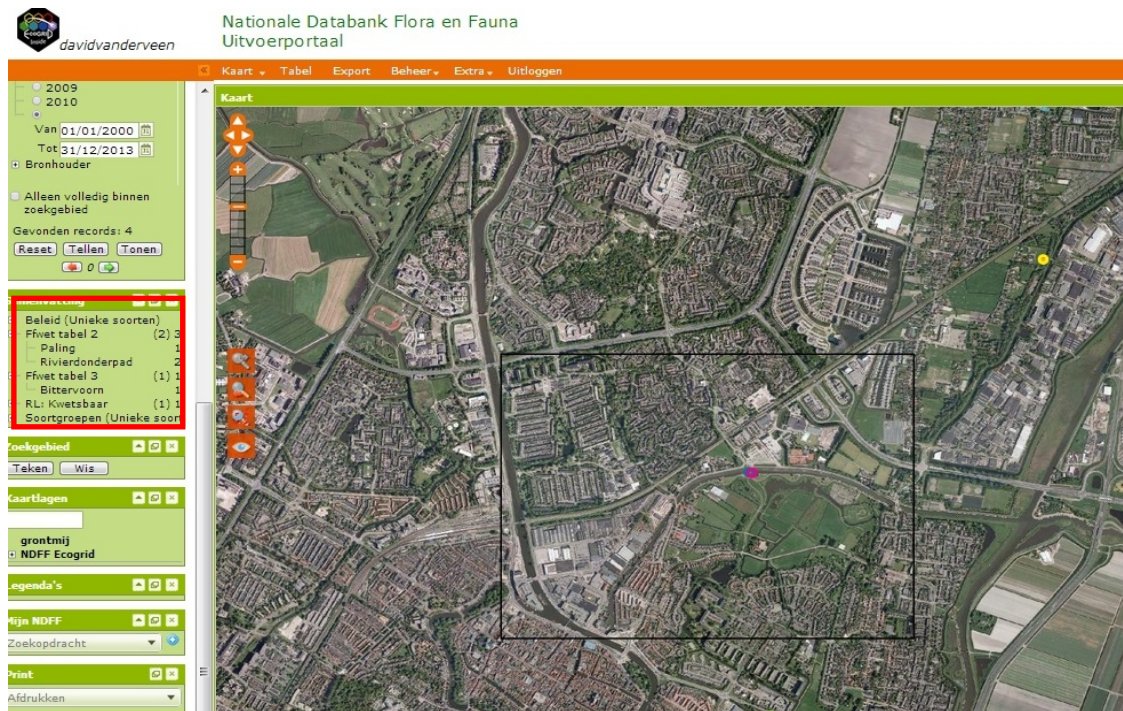
In het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied komt weliswaar open water voor, maar de oever van de Hoornse Vaart vormt door de steile damwand geen geschikt habitat voor beschermde amfibieën. De rugstreeppad wordt wel regelmatig aangetroffen op werk/bouwterreinen bij het bouwrijp maken van het terrein. Aanbevolen wordt om het bouwterrein na het bouwrijp maken aan de kopse kanten van het plangebied af te schermen met bijvoorbeeld een paddenschermbank, zodat wordt voorkomen dat de rugstreeppad het werk/bouwterrein kan betreden. Het plangebied blijkt verder een geschikt habitat voor tabel 1 amfibie soorten. Voor tabel 1 soorten geldt een vrijstelling van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt wel de zorgplicht.

2.9 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit Waarneming.nl en de NDFF (2010, 2011) zijn waarnemingen bekend van vissen in de omgeving. Dit betreft de bittervoorn (Ff-wet, tabel 3), de rivierdonderpad (Ff-wet, tabel 2) en de paling (Ff-wet, tabel 2). De verspreidingskaarten van HHNK bevestigen het voorkomen van deze soorten, en tevens het voorkomen van de kleine modderkruiper (Ff-wet, tabel 2). De Hoornse Vaart biedt potentieel geschikt leefgebied voor bittervoorn, paling en kleine modderkruiper. Dit met name in de oever met een rietkraag welke gepland staat om vergraven te worden. Doordat de watergangen geen stortsteenoevers bezitten lijkt het plangebied minder geschikt voor de rivierdonderpad.

Tijdens het veldbezoek in 2010 zijn ter hoogte van Rekerdijk schelpen van zoetwatermossels aangetroffen in een aangesloten watergang met de Hoornse Vaart. De bittervoorn leeft in symbiose met zoetwatermossels (zwanen- en schildersmossel), deze waarneming ondersteunt de geschiktheid als leefgebied voor de bittervoorn. De paling is vooral afhankelijk van schuilgelegenheid, zoals stenen en rietkragen of andere waterplanten, waar de paling achter kan schuilen bij de jacht op andere levende waterorganismen.

Figuur 2.9 NDFF vissen 2000-2013 (geel=bittervoorn, paars=rivierdonderpad, groen=paling)

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Bij het vergraven van de natte oeverzones (rietvegetaties) voor de bestaande damwand gaat een belangrijk deel van het leefgebied van de vissen verloren in de Hoornse Vaart. De voorkeursperiode voor het uitvoeren van de werkzaamheden is december t/m februari, gedurende deze periode zijn de vissen in winterrust en bevinden zich in dieper water of op de bodem. Wanneer de geplande werkzaamheden in het water en de natte oever in de kritische periode van de voortplanting (april t/m juni) plaatsvinden heeft dit negatieve effecten tot gevolg. Wanneer de werkzaamheden buiten de bovengenoemde kritische periode plaatsvinden, de watergang open eindigen heeft, zodat beschermde vissen te allen tijde een vluchtweg hebben buiten het werkterrein en daarnaast in de eindsituatie nieuwe riet/natuurvriendelijke oevers worden aangelegd, blijft de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd. Indien aan deze voorwaarden niet kan worden voldaan, dan zal ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd moeten worden en mitigerende maatregelen genomen worden.

2.10 Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Ringslang en zandhagedis zijn de enige soorten die in Noord-Holland ten noorden van het Noordzeekanaal voorkomen, maar beide soorten komen niet binnen een straal van 2 km van het plangebied voor. De oevers van de sloten, bieden geen geschikte omstandigheden voor de ringslang en zandhagedis, door ontbreken van goed ontwikkelde oevervegetatie en ontbreken van voldoende schuilgelegenheid. Daarbij zijn geen geschikte vaste verblijfplaatsen (zoals broeihopen) aangetroffen tijdens het verkennend veldbezoek.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van beschikbare gegevens en het veldbezoek kan het voorkomen van reptielen in het plangebied uitgesloten worden. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet.

2.11 Ongewervelden

Er zijn verder geen waarnemingen bekend van overige beschermde diersoorten (zoals libellen of ongewervelden) van tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet en is ook geen geschikt habitat aangetroffen van overige beschermde soorten. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet.

3 Natuurbeschermingswet

3.1 Toetsingskader

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) en Beschermde natuurmonumenten in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan.

Voor Natura 2000-gebieden geldt een toetsing in het kader van artikel 19. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig);
- voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten;
- verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel;
- passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten;
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk.

Voor Beschermde Natuurmonumenten geldt een lichtere toetsing conform artikel 16. Voor deze gebieden is het uitvoeren van een Passende beoordeling niet noodzakelijk. Op deze gebieden is conform artikel 65 wel externe werking van toepassing. Het bevoegd gezag bepaalt of een vergunning al dan niet nodig is.

3.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat de dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden op een afstand circa 5 km van het plangebied is gelegen. Dit betreft de habitatrichtlijn en Beschermde natuurmonument gebieden 'Schoorlse Duinen' en Noordhollands Duinreservaat (zie figuur 2.2).

Figuur 2.2 Globale ligging plangebied (rode stip) t.o.v. Natura 2000-gebieden

3.3 Analyse van de mogelijke effecten

Door uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling gaat geen Natura 2000-gebied of Beschermd Natuurmonument verloren. Gelet op aard van de werkzaamheden (onder andere aanleg fietspad en damwand), de grote afstand en het gebruik van de weg ten opzichte van het plangebied tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden, zijn effecten (geluid, trilling, mechanische effecten, optische verstoring, licht en stikstof) vanuit het plangebied uit te sluiten. In dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op en hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het provinciaal beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

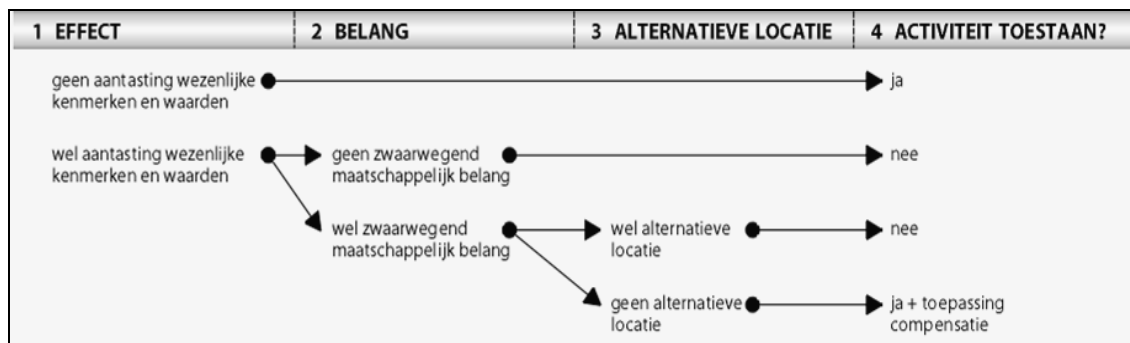
- Ecologische Hoofdstructuur (EHS);
- weidevogelgebieden;
- ganzenfoerageergebieden.

4.2 Ecologische Hoofdstructuur

Toetsingskader

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan. De Ecologische Hoofdstructuur voor de provincie Noord-Holland is vastgelegd in de structuurvisie Noord-Holland.

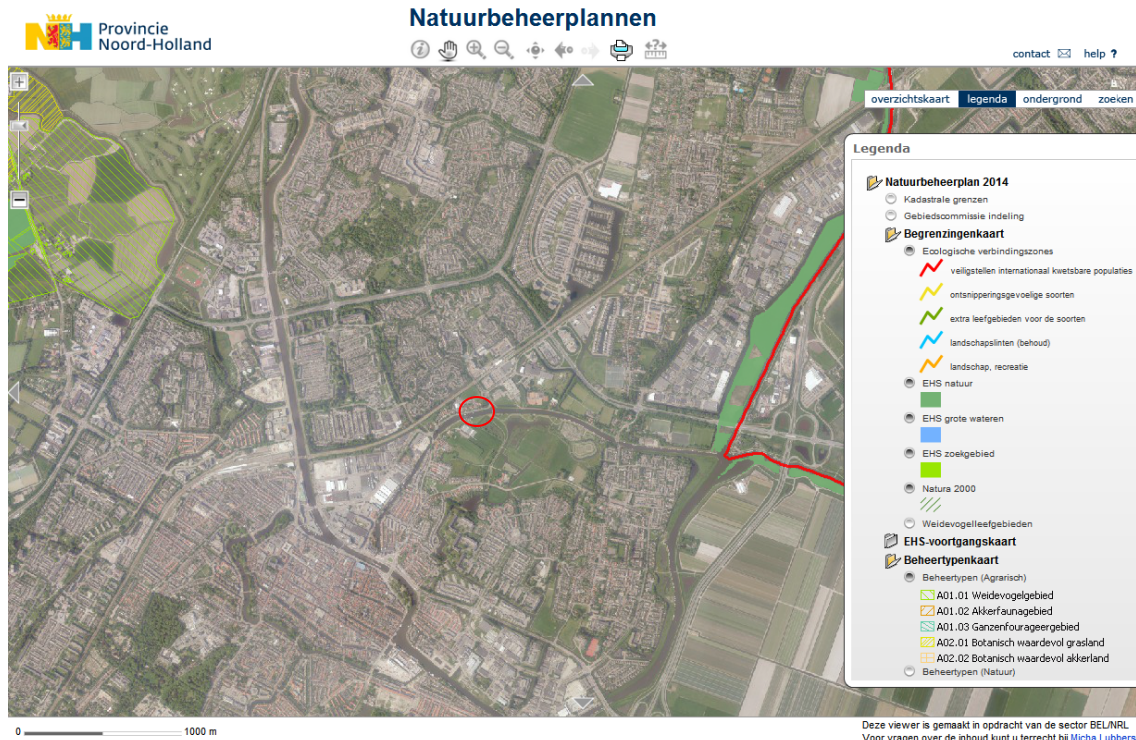
De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en als er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de EHS uitkomst bieden om projecten in de EHS te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van EHS gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. In de provincie Noord-Holland is de externe werking van de EHS niet van toepassing. Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Schema: Het 'nee, tenzij'-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

Het plangebied ligt op een afstand van circa 1,5 kilometer tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het plangebied bevindt zich daarmee buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur. In figuur 4.2 staat de EHS begrenzing weergegeven.

Figuur 4.2 Globale ligging plangebied (rode cirkel) t.o.v. EHS-gebied (groen) en agr. weidevogelgebied (arcering)

Analyse en toetsing effecten

Zolang de voorgenomen werkzaamheden buiten de begrenzing van EHS gebied plaatsvinden, is nadere toetsing in de vorm van een 'Nee, tenzij-toets' niet aan de orde.

4.3 Weidevogelgebieden/ganzenfoerageergebieden

Toetsingskader weidevogel/ganzenfoerageergebieden

Deze gebieden zijn aanvullend op de EHS aangewezen. Voor deze gebieden is het mogelijk om beheerpakketten af te sluiten. Omdat deze gebieden buiten de EHS liggen, is er echter geen doelrealisatie en er behoeft geen nadere verplichte toetsingsprocedure te worden doorlopen.

Inventarisatie, analyse en toetsing effecten

Volledigheidshalve zijn de weidevogelgebieden wel weergegeven in figuur 4.2 (gearceerde vlakken). Het plangebied ligt op een afstand van circa 2 kilometer tot agrarisch weidevogelgebied. In dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op.

5 Conclusies

5.1 Flora- en faunawet

Uit het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat beschermde Flora- en faunawet tabel 2 en 3 soorten in het plangebied voor kunnen komen of tijdens de werkzaamheden op de werklocaties kunnen verschijnen. Hieronder staan de soort(groepen) waarbij mogelijk effecten zijn te verwachten (zie tabel 5.3). Het gaat hierbij om vogels en vissen. De mogelijkheid bestaat dat (water)vogels in het plangebied gaan broeden (bijv. in de rietkraag) en de rietkraag in de natte oever vormt leefgebied voor vissen. Verstoring van broedvogels kan optreden wanneer tijdens de broedperiode werkzaamheden plaatsvinden. Indien onverhoopt nesten verwijderd moeten worden welke in gebruik zijn door jaarrond beschermde vogels, dan zal een deskundige op het gebied van vogels, nesten moeten beoordelen op in gebruik name door vogels en is mogelijk ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Wanneer de graaf- of dempwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen of als maatregelen worden getroffen om verstoring te voorkomen, dan is er geen overtreding van de Flora- en faunawet. Wanneer de werkzaamheden in het water en de natte oever buiten de kritische periode (april t/m juni) van vissen plaatsvinden en daarnaast in de eindsituatie nieuwe riet/natuurvriendelijke oevers worden aangelegd, blijft de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd. Indien aan deze voorwaarden niet kan worden voldaan, dan zal ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd moeten worden en mitigerende maatregelen genomen worden. Belangrijk is dat de watergang open einden heeft, zodat beschermde vissen te allen tijde kunnen uitwijken in de Hoornse Vaart. Aanbevolen wordt om een ecologisch werkprotocol op te stellen ter voorkoming van effecten op de vissen en vogels in de Hoornse Vaart binnen het plangebied.

Tabel 5.3: Conclusies Ff-wet

Soort-groep	Soort	FF-Wet	Mogelijk effect	Effecten te voorkomen?	Aanvullend onderzoek nodig?	Ontheffing nodig?
Vogels	(wa-ter)vogels		verstoring en vernietiging beschermde nesten bij vergraving oever (rietkraag) en vergraving en demping watergang.	ja, zolang niet in het broedseizoen (wat loopt van ca. 15 maart t/m 15 juli) wordt gewerkt.	nee	nee, zolang niet in het broedseizoen wordt gewerkt.
Vissen	Bittervoorn, kleine modderkruiper en paling	tabel 3	verstoring en vernietiging leefgebied bij vergraving natte oever (rietkraag) en vergraving en demping watergang.	ja, zolang de werkzaamheden in het water en de natte oever buiten de kritische periode (wat loopt van april t/m juni) van vissen uitgevoerd worden.	nee	Nee, zolang de werkzaamheden in het water en de natte oever buiten de kritische periode (wat loopt van april t/m juni) van vissen uitgevoerd worden en vissen voldoende uitwijkmogelijkheden hebben.

5.2 Natuurbeleidskaders

De voorgenomen werkzaamheden vinden plaats buiten de begrenzing van EHS gebied. Nadere toetsing is niet noodzakelijk, omdat het beleid van de provincie Noord-Holland ten aanzien van de EHS geen bepalingen ten aanzien van externe werking kent.

5.3 Natuurbeschermingswet

Door uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling gaat geen Natura 2000-gebied verloren. Gelet op aard van de werkzaamheden (aanleg fietspad, damwand en graafwerkzaamheden), afstand en het nieuwe gebruik (een fietspad) ten opzichte van het plangebied tot de Natura 2000-gebieden, zijn effecten (geluid, trilling, mechanische effecten, optische verstoring en licht) vanuit het plangebied uit te sluiten. In dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op en hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.